איבעיא להו בעלים ביובל שני כאחר דמו או לא תא שמע ¹לא יגאל יכול לא תהא נגאלת שתהא לפניו כשדה מקנה ת"ל עוד לכמות שהיתה אינה נגאלת אבל נגאלת שתהא לפניו כשדה מקנה אימת אילימא ביובל ראשון אמאי אינה נגאלת א] אחוזה נמי הויא אלא פשיטא ביובל שני ולמאן אי לרבי יהודה ורבי שמעון לכהנים נפקא אלא לאו לרבי ב] אליעזר ושמע מינה בעלים ביובל שני כאחר דמו ותסברא רבי יהודה ורבי שמעון האי עוד מאי דרשי ביה אלא הכא במאי עסקינן בשדה שיצאה לכהנים והקדישה כהן ואתו בעלים למיפרקה ס"ד אמינא לא תיפרוק שתהא כשדה מקנה ת"ל עוד לכמות שהיתה אינה נגאלת אבל נגאלת שתהא לפניו כשדה מקנה והתניא ג] ²ישוב השדה לאשר קנהו מאתו יכול יחזור לגזבר שלקחה הימנו ת"ל לאשר לו אחוזת הארץ ד] מה תלמוד לומר לאשר קנהו שדה שיצאה לכהנים ומכרה כהן והקדישה לוקח וגאלה אחר יכול תחזור לבעלים הראשונים ת"ל לאשר קנהו ואיצטריך למיכתב לא יגאל ואיצטריך למיכתב לאשר קנהו דאי כתב רחמנא לא יגאל דלא קא הדרא כלל ה] כתב רחמנא לאשר קנהו ואי כתב רחמנא לאשר קנהו דלא קיהבי בעלים דמי אבל הכא דיהבי בעלים דמי ו] (א) דתיקום בידיהו כתב רחמנא לא יגאל ואי כתב רחמנא לא יגאל ולא כתב עוד הוה אמינא לא תיפרוק כלל כתב רחמנא עוד לכמות שהיתה אינה נגאלת אבל נגאלת שתהא לפניו כשדה מקנה מאי הוי עלה (ב) ת"ש ר' אליעזר אומר גאלה בעלים ביובל שני יוצאה לכהנים ביובל א"ל רבינא לרב אשי האנן לא תנן הכי רבי אליעזר אומר ז] אין הכהנים נכנסין לתוכה עד שיגאלנה אחר אמר ליה בעלים ביובל שני כאחר דמו איכא דאמרי ר' אליעזר אומר גאלה ביובל שני אינה יוצאה לכהנים ביובל א"ל רבינא לרב אשי אף אנן נמי תנינא ר' אליעזר אומר ח] אין הכהנים נכנסין לתוכה עד שיגאלנה אחר א"ל אי ממתני' ה"א בעלים ביובל שני כאחר דמו קמ"ל:

מתני' א הלוקח שדה מאביו ומת אביו ואח"כ הקדישה הרי היא כשדה אחוזה הקדישה ואח"כ מת אביו הרי היא כשדה מקנה דברי ר"מ רבי יהודה ור"ש אומרים הרי היא ט] כשדה אחוזה שנאמר י] ³אם משדה מקנתו אשר לא משדה אחוזתו שדה שאינה ראויה להיות שדה אחוזה יצתה זו שהיא ראויה להיות שדה אחוזה ב שדה מקנה אינה יוצאה לכהנים ביובל שאין אדם מקדיש דבר שאינו שלו ה) ג הכהנים והלוים מקדישין לעולם וגואלין לעולם בין לפני היובל בין לאחר היובל:

גמ' ו) תנו רבנן מנין ללוקח שדה מאביו והקדישה ואחר כך מת אביו מנין שתהא לפניו כשדה אחוזה ת"ל ואם ז) (משדה) מקנתו אשר לא משדה אחוזתו שדה שאינה ראויה להיות שדה אחוזה יצתה זו שראויה להיות שדה אחוזה דברי רבי יהודה ורבי שמעון רבי מאיר אומר מנין ללוקח שדה מאביו ומת אביו ואחר כך הקדישה מנין שתהא לפניו כשדה אחוזה ת"ל ואם משדה מקנתו אשר לא משדה אחוזתו שדה שאינה שדה אחוזה יצאת זו שהיא שדה אחוזה יא] לימא בהא קא מיפלגי דר"מ סבר ח) קנין פירות כקנין הגוף דמי ר' יהודה ור"ש סברי קנין פירות לאו כקנין הגוף דמי אמר רב נחמן בר יצחק בעלמא לר"ש ור"י קנין פירות כקנין הגוף דמי

והכא

איבעיא להו. לרבי אליעזר דאמר [כה:] ביובל שני בת גאולה היא אם לא נגאלה בראשון: **בעלים ביובל שני כאחר דמו.** ולאי פריק לה יוצאה מידו לכהנים: **או לא.** כאחר דמו אלא כי היכי דאילו פרקה ביובל ראשון הוה קיימא בידיה השתא נמי קיימא בידיה: **לכהנים נפקא.** וביובל שני לאו בת גאולה היא כלל: **מתני' הלוקח שדה מאביו ומת אביו כו' הרי היא כשדה אחוזה.** שהרי עד שלא הקדישה נפלה לו בירושה הלכך אם בא לפדותה פודה בית כור בנ' סלעים כשדה אחוזה ואם לא גאלה הוא וגאלה אחר יוצאה לכהנים ביובל: **כשדה מקנה.** דבתר שעה שהקדישה אזלינן הלכך אם בא לפדותה פודה בשוויה כדין שדה מקנה ואם לא גאלה הוא וגאלה אחר חוזרת לו ביובל שהרי בשעה שהקדישה לא היה גופה שלו דעתידה היא לחזור לאביו ביובל כדין שאר מכירות וכשאר מקדיש שדה מקנה הוא שהגואלה מיד גזבר מחזירה ביובל לאשר לו אחוזת הארץ דהיינו אביו וזה יורש את כח אביו: **שדה מקנה.** שהקדישה וגאלה אחר אינה יוצאה לכהנים ביובל אלא למי שמכרה למקדישה: **שאין אדם מקדיש דבר שאינו שלו.** וקרקע זו לא היתה שלו אלא עד היובל: **מקדישין לעולם.** מפרש בגמ' ה): **וגואלין לעולם.** אם הקדיש כהן קרקע ירושתו גואלה אפי' לאחר היובל דכתיב (ויקרא כה) גאולת עולם תהיה ללוים: **גמ' רבי מאיר סבר קנין פירות.** שהיתה קנויה לו לבן בחיי אביו לפירות לאכול הפירות ולא לגופה שהרי עתיד לחזור ביובל כקנין הגוף דמי הלכך כי מת אביו עד שלא הקדישה אי לא אשמועינן קרא דתיהוי כשדה אחוזה ה"א לאו שדה אחוזה היא דבלאו מיתת אביו היתה קנויה לו הילכך איצטריך קרא להכי אבל הקדישה בעודה שדה מקנה ואח"כ מת אביו לא רביא לן קרא דתיהוי אחוזה אלא שדה מקנה היא: **ורבי יהודה ורבי שמעון סברי לאו כקנין הגוף דמי.** וכי מת אביו קודם שהקדישה הוא דקא ירית לה לגופה ושדה אחוזה היא והלכך להאי לא איצטריך קרא לרבויי דהא אחוזה גמורה היא שבחיי אביו לא היתה קנויה לו וכי אתא קרא להקדישה ואח"כ מת אביו דאע"ג דבשעת הקדש הואי שדה מקנה השתא דמת אביו קודם פדיון שדה אחוזה היא: **כקנין הגוף דמי.** ולמת אביו ואח"כ הקדישה נמי איצטריך קרא:

והכא

איבעיא להו בעלים ביובל שני. פירוש לרבי אליעזר כאחר דמו או לא דכיון דלא גאלה ולא נתחלקה לכהנים ביובל שעדיין היא ביד הגזבר יכולים הבעלים לגאלה דהא דכתיב לא יגאל עוד ו) כדדרשינן מיניה שאינה נגאלת לכמו שהיתה היינו שגאלה אחר מיד הגזבר ז) יב] וכלא נתחלקה מעולם לכהנים בהכי לא איירי ביה קרא דלא יגאל עוד אלא תעמוד ביד הבעלים כשגאלה מיד הגזבר: **אלא** הכא במאי עסקינן בשדה שיצתה לכהנים. פירוש כגון שדה אחוזה שהקדישה בעלים וגאלה אחר לפני היובל שיוצאה לכהנים ביובל ובא כהן אשר הגיע לו אותו שדה והקדיש והיינו ביובל שני ואתו בעלים למיפרק דס"ד אי לא כתיב (כי) אם לא יגאל דלא תפריק שתהא לפניו אפי' כשדה מקנה ת"ל עוד לכמות שהיתה אינה נגאלת [אבל נגאלת] שתהא כשדה מקנה פירוש ותחזור לכהנים ביובל והשתא קאי והיה השדה בצאתו ביובל וגו' אשני דרכים דמיירי בהו קרא בין אותם לא יגאל השדה בין אותם מכר לאיש אחר דלעולם קרא בשני ענינים איירי כדפירשתי לעיל וא"כ לר"א נמי פירושא דקרא הכי הוא ולעיל מיבעי לי' מאי טעם דרבי אליעזר ומסיק מאי הוי עלה (פירוש מ"ט) דרבי אליעזר אמר רבא אמר קרא והיה השדה בצאתו ביובל וגו' בצאתו מתחת ידי אחר פירוש כי בצאתו ח) משמע שיוצא מיד אחר שגאלה מיד הגזבר אבל כל זמן שהיא ביד הגזבר לא יצא ביובל: **שדה** מקנה אינה יוצאה לכהנים ביובל. שאין אדם מקדיש דבר שאינו שלו לפום ריהטא משמע אם גאל האחר מהגזבר לפני היובל ורש"י פירש בפירוש חומש שלו דאפי' לא גאלה אחר אלא שעדיין היא ביד הגזבר תצא כשנכנס ביובל לבעלים הראשונים אשר לו אחוזת הארץ: **לרבי** יהודה ור"ש קנין פירות בקנין הגוף דמיא כו'. פירשתי בהשולח (גיטין דף מח.) ט):

הדרן עלך אין מקדישין

עין משפט נר מצוה

כד א מיי' פ"ד מהלכות ערכין הל' כח:

כה ב מיי' שם הלכה כו:

כו ג מיי' שם הלכה כט:

תורה אור השלם

1. ואם לא יגאל את השדה ואם מכר את השדה לאיש אחר לא יגאל עוד: ויקרא כז כ
2. בשנת היובל ישוב השדה לאשר קנהו מאתו לאשר לו אחזת הארץ: ויקרא כז כד
3. ואם את שדה מקנתו אשר לא משדה אחזתו יקדיש ליי: ויקרא כז כב

שיטה מקובצת

א] נגאלת שדה אחוזה: ב] לר' אלעזר וכצ"ל בכל העמוד: ג] והתניא בשנת היובל ישוב: ד] הארץ יאמר לאשר לו אחוזת הארץ מה: ה] כלל אבל הכא דקא הדרא תיהדר לגזבר קמא כתב: ו] דמי תיקום בידיהו: ז] רבי אלעזר אומר לעולם אין: ח] רבי אלעזר אומר לעולם אין: ט] בשדה ב"ב דף ע"ב: י] שנאמר ואם את שדה: יא] אחוזה. א] פ"א ואילו ר"י ור"ש מת אביו ואחר כך הקדיש לא צריך קרא לימא כו': יב] הגזבר אבל הכא דלא:

ל) וכ"ה הגירסא בגיטין (דף מ"ח) ובב"ב (דף ע"ב ע"ב) אבל התוס' בב"ב שם כתבו דלפי הסוגיא דב"ב שם א"א לגרוס כן ע"ש:

מסורת הש"ס

א) [ר"ה כט. ועי' גי' רש"י שם], ב) גיטין מח. [לעיל יד. ב"ב עב:], ג) [לא שדהו], ד) [שבת קלה: וש"נ], ה) [לקמן כז:], ו) צ"ל דדרשינן, ז) אבל לא גאלה אחר מיד הגזבר ולא נתחלקה כו', ח) [ובצאתו צ"ל], ט) [וע"ע תוס' ב"ב נ: ד"ה קנין],

הגהות הב"ח

(א) גמ' דיהבי בעלים דמי תיקום כצ"ל ואות ד' נמחק: (ב) שם מאי הוי עלה נ"ב צ"ל א"כ האיבעיא הנ"ל במקומה עומד:

רבינו גרשום

גאלה בעלים ביובל שני. לרבי אלעזר בעלים כאחר דמו ויוצאה שוב לכהנים או לא דמו לגאלה אחר: ת"ש לא יגאל עוד כו' אלא פשיטא ביובל שני. ונגאלת שתהיה לפניו כשדה מקנה שחוזרת לכהנים ביובל כדכתיב לכהן תהיה וגו' אלמא דבעלים ביובל שני כאחר דמו: ותיסברא וכו'. ומדחי ליה דליכא למשמע טעמא מהכא: מאי הוי עלה אמר רבא ת"ש. דתנינן ברייתא בפירוש דכאחר דמו ר"א אומר כו': אי ממתני' הוה אמינא כו'. קמ"ל ברייתא דלאו כאחר דמו: יצאת זו שהיא ראויה להיות שדה אחוזה. שכיון שאילו לא קנאה היתה נופלת לפניו בירושה והויא שדה אחוזה השתא נמי דאע"ג דהקדישה ואח"כ מת אביו הויא שדה אחוזה: המקדיש שדה מקנה ולא גאלה אינה יוצאה לכהנים ביובל שאין אדם מקדיש דבר שאינו שלו. שהיא אחוזתו של מוכר וחוזרת לו ביובל: רבי מאיר סבר קנין פירות כקנין הגוף דמי: דהלוקח שדה מאביו אין לו בחיי אביו אלא הפירות ורבי מאיר סבר קנין פירות כקנין הגוף דמי הלכך כי הקדישה בחיי אביו הרי היא כשדה מקנה דכשם שהפירות שלו כך קנה הגוף ושוב אינה ראויה להיות שדה אחוזתו אלא דין שדה מקנה יש לה: ורבי יהודה ור' שמעון סברי. קנין פירות לאו כקנין הגוף דמי. הלכך אמרי הרי היא כשדה אחוזה שראויה להיות שדה אחוזה: בעלמא בכל דוכתא במי שכתב כל נכסיו לבנו לאחר מותו שניהם אינם יכולין למכור כלומר לר' יהודה ור' שמעון קנין פירות כקנין הגוף דמי.